

การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดท้องถิ่น
ในเขตจังหวัดนนทบุรี
**Factor Analysis of Child Development in Nonthaburi Provincial
Administrative Organizations**

อัญติดากรณ์ ไชยศิริรินทร์ และ นันทิยา น้อยจันทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Aunyatidakorn Chaikiran and Nantiya Noichan
Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: chaikiran.20@gmail.com

*****

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดท้องถิ่นในเขตจังหวัดนนทบุรีโดยการสัมภาษณ์จำนวน 7 คน และและจากแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และ ครูพี่เลี้ยงเด็กเล็กของโรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตจังหวัดนนทบุรี จำนวน 400 ตามแนวคิดตัวอย่างตามแนวคิดของ Cattell (1978 : 139-164)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดท้องถิ่นในเขตจังหวัดนนทบุรี โดยใช้เทคนิค การวิเคราะห์องค์ประกอบ ประเภทการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ โดยใช้วิธีสกัดองค์ประกอบแบบวิธีประกอบหลักองค์ประกอบ ได้องค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ผลการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นทั้ง 2 วิธี ประกอบด้วยค่า KMO ซึ่งเป็น การตรวจสอบความเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง โดยค่า KMO ควรค่ามากกว่า 0.50 จะถือว่า กลุ่มตัวอย่างมีขนาดเหมาะสม และค่า Bartlett's Test เป็นการตรวจสอบเมตริกสหสัมพันธ์ของ กลุ่มประชากรว่าเป็นเมตริกอัตลักษณ์หรือไม่ (Identity Matrix) ทั้งนี้ค่า Bartlett's Test ควรมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งผลการทดสอบพบว่า ค่า KMO มีค่าเท่ากับ 0.957 และค่า Bartlett's Test มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .000 จึงกล่าวได้ว่า ข้อมูลที่ได้จากการเก็บตัวอย่างมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตจังหวัดนนทบุรีได้

คำสำคัญ: การวิเคราะห์ปัจจัย; ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก; นนทบุรี;

Abstracts

The purpose of this study was to analyze the factors of management of child development centers under local jurisdiction in Nonthaburi Province by interviewing 7 people and from questionnaires. The results showed that the general information of the respondents who is the school director Deputy director of the school, teacher and nanny of the school Child Development Center In Nonthaburi Province, the number of 400 based on the concept of Cattell (1978 : 139-164) was selected from those who have direct interests in the Child Development Center.

The results of an exploratory component analysis on the management factor analysis of local child development centers in Nonthaburi province by using the composition analysis technique. Exploratory Factor Analysis by using element extraction method Six components were obtained. The results of the two preliminary agreement tests consisted of KMO, which is a check of the suitability of the sample, where a KMO should be greater than 0.50, the sample is of reasonable size, and the Bartlett's Test is a validation of the United Metrics. . relationship of Population group as an identity matrix or not (Identity Matrix). Bartlett's Test should be statistically significant. The test results showed that KMO was 0.957 and Bartlett's Test was statistically significant at .000. that The data obtained from the sample collection are suitable for the exploratory component analysis of child development center management factors. in Nonthaburi Province

Keywords: Factor Analysis; Child development; Nonthaburi

บทนำ

การศึกษาในระดับปฐมวัยเป็นการวางรากฐานความรู้ที่สำคัญของเด็กสำหรับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น เป็นการเตรียมความพร้อมในด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่สนองตอบความต้องการตามวัย ซึ่งการจัดการศึกษาต้องมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีคุณภาพสมบูรณ์ในทุก ๆ ด้าน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในครอบครัว ชุมชน และสังคมได้อย่างมีความสุขเต็มศักยภาพของ แต่ละคนและมีความเหมาะสมกับวัยและดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมในสังคมของตนเอง การพัฒนาเด็กปฐมวัยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องได้รับการดูแลให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตทางสังคมของเด็กในแต่ละท้องถิ่น ให้มีลักษณะเฉพาะและแตกต่างกันไปจากกระแสความเปลี่ยนแปลงในสังคมที่ผ่านมา พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน ได้เห็นคุณค่าของการศึกษาและตระหนักถึงสิทธิของมนุษย์ที่จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ที่อยู่ในชุมชนจำนวนมากเริ่มมีความกระตือรือร้นที่เข้ามารับรู้และสนับสนุนการจัดการศึกษา ให้แก่บุตรหลานของตน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาลได้จัดการศึกษาปฐมวัยแก่เด็กอายุ 3-5 ขวบในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้งบประมาณจากเงินรายได้เทศบาลเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการเพื่อ มุ่งเน้นพัฒนาความพร้อมให้แก่เด็กในวัย 3-5 ขวบ ให้ได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจสังคม สติปัญญา และมีความพร้อมในการเข้ารับการศึกษาต่อในระดับประถมศึกษา (นวลจันทร์ บุคตา, 2564 : 38-46)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็กในวัยนี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งอันจะส่งผลไปถึงการพัฒนาในระยะต่อไปในชีวิต ซึ่งสภาพแวดล้อมของเด็กวัยนี้ส่วนหนึ่งมาจากสภาพแวดล้อมทางบ้าน ชุมชน และจากสถานศึกษา การจัดการศึกษาในวันนี้จะต้องคอยเอาใจใส่ดูแลในการช่วยให้เกิดพัฒนาการในเด็ก หนึ่งในหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในปัจจุบันก็คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการจัดการศึกษาโดยบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ต้องให้ความสำคัญอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น สำหรับเรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรม และฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐ ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 บัญญัติไว้ว่าอำนาจหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภทรับผิดชอบจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในพื้นที่รวมถึงการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 18 ว่าการจัดการศึกษาปฐมวัยให้จัดในสถานพัฒนาปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในมาตรา 41 ได้บัญญัติว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิ จัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการในท้องถิ่นเพื่อลดความซ้ำซ้อนในเรื่องการจัดบริการสาธารณะด้านการจัดการศึกษาอบรมและเลี้ยงดูเด็ก จึงมีการถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดหน่วยงานต่าง ๆ มาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่คือ 1) กำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านต่าง ๆ ให้ได้คุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามนโยบายและแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) เสนอแนะให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน การพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแก่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) เสนอแนะให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบเลิก หรือย้ายรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4) พิจารณาเสนอผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริหารงานด้านบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 5) พิจารณาเสนอแผนงาน/โครงการและงบประมาณในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามหลักวิชาการ และแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 6) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 7) ส่งเสริมสนับสนุนร่วมมือการพัฒนาเด็กเล็กของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 8) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่มิถุนหมาย ระเบียบ หรือตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และจังหวัดกำหนด (วนิดา และ ศันสนีย์, 2560 : 2093-2104)

การบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง – ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีผู้นำมีความสามารถ มีความคิดสร้างสรรค์ ความกล้าเสี่ยงตัดสินใจ เก่งพร้อมทั้งมีบทบาทในการบริหารอย่างมี ผู้นำจะต้องเป็นผู้ที่–เผชิญกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงภายนอก ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดก็ตาม ปัจจัยด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี ล้วนแต่เป็นแรงผลักดันให้องค์กรจะต้องเร่งปรับตัว พัฒนากลยุทธ์ขององค์กร เปลี่ยนวิธีคิด วิธีการทำงานภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สร้างวัฒนธรรมองค์กรใหม่ ดังนั้นผู้นำควรมีคุณลักษณะของผู้นำเชิงกลยุทธ์ คือ 1) ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง 2) ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ 3) การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต 4) วิธีการคิดเชิงปฏิวัติ 5) การกำหนดวิสัยทัศน์ และการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีม : ผู้นำที่เข้าใจดีว่าการทำงานเป็นทีมเป็นหนทางสู่ความสำเร็จขององค์กร ผู้นำจึงต้องสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีม ผู้นำควรสนับสนุนให้พนักงานทุกระดับชั้นได้ปฏิบัติงานร่วมกันช่วยเหลือกัน สื่อสารอย่างเปิดเผยแก้ไขปัญหาร่วมกัน ให้อภัยกัน ไม่หาคนผิดแต่หาสาเหตุที่-ผิดพลาด ที่-สำคัญหาโอกาสฉลองความสำเร็จ (วนิดา และ ศันสนีย์, 2560 : 2093-2104).

จากความเป็นมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระดับปฐมวัยเป็นรากฐานที่สำคัญในการนำไปสู่อุทิศกายภาพหน้าผู้บริหารจะต้องมีองค์ประกอบทั้ง 4 ประการ คือ กลุ่มบุคคล จุดมุ่งหมาย กระบวนการทำงาน และทรัพยากร จะต้องมีการทำงานที่เหมาะสม มีการช่วยกำหนดเป้าหมาย และจะสามารถทำงานนั้นให้บรรลุเป้าหมายนั้นได้ จึงต้องได้รับการสนับสนุนส่งเสริมช่วยเหลือจากหน่วยงานท้องถิ่น หรือหน่วยงานราชการที่มีภารกิจที่รับผิดชอบการบริหารจัดการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องให้ความสำคัญการบริหารจัดการศึกษาให้มีความถูกต้องตามนโยบายแผน การนำเอายุทธศาสตร์ชาติมาพัฒนา การพัฒนาระบบส่งเสริมสุขภาพสิ่งแวดล้อม ตามแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ในช่วงพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมาปรับใช้ในการบริหารจัดการจะเห็นได้ว่า การดำเนินงานสร้างสุขภาพของประเทศไทยในอดีตเป็นกิจกรรมเสริมอนามัยสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก โดยการนำเอาข้อมูล ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ข้อมูลระดับกระทรวงสาธารณสุข เช่น นโยบายและยุทธศาสตร์กระทรวงสาธารณสุข ระบบการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัยปัจจุบันปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่มีแนวโน้ม ในขณะที่ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการไม่ค่อยมีความป้องกันและคุ้มครองสิทธิทางสุขภาพให้แก่เด็ก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปัจจัยการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดท้องถิ่น ในเขตจังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดท้องถิ่น ในเขตจังหวัดนนทบุรี

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตจังหวัดนนทบุรี ดำเนินการโดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ ผสมผสานกับการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. กลุ่มเป้าหมาย ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารและคณะครู ครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น ในเขตจังหวัดนนทบุรี จำนวน 663 คน จาก 78 โรงเรียน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้การสุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ Comrey and Lee โดยเสนอขนาดตัวอย่างที่เพียงพอในการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) จะดีมากกว่า 500 คน ซึ่งสอดคล้องกับ Cattell (1978 : 139-164) เสนอว่า 400 คน จะเป็นขนาดตัวอย่างที่ดี ในการตั้งเป้าหมายโดยให้ความเห็นว่าเป็นบริบทของปัญหาส่วนใหญ่ ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงกำหนด ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 400 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งเป็นผู้บริหารและคณะครู ครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น ในเขตจังหวัดนนทบุรี

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายรูปแบบ โดยเรียงลำดับการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

2.1 การเก็บข้อมูลเบื้องต้น ด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ เรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตจังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยจัดทำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง จำนวน 10 ข้อ

2.2 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัย และจากการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการ จำนวน 5 คน มาคัดเลือกตัวชี้ปัจจัยเพื่อจัดทำ ข้อคำถามของแบบสอบถาม เรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตจังหวัดนนทบุรี

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง ของปัจจัยการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตจังหวัดนนทบุรี ที่พัฒนาขึ้นโดยใช้โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) ตามระเบียบวิธีทางสถิติโดยใช้โปรแกรมใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4. ขั้นตอนการดำเนินงาน

1) หนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด จำนวน 55 ศูนย์

2) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครู ครูผู้ดูแลเด็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 55 โรงเรียน โดยการส่งหนังสือแนะนำและแบบสอบถามไปยังศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 400 ฉบับ โดยวิธีการส่งลิงค์ QR code แล้วตอบแบบสอบถามส่งกลับมายังผู้วิจัย

5) ติดตามประเมินผล

6) ประเมินผลเพื่อจัดทำสรุป

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 1 ด้านการบริหารพัฒนาและจัดการบุคลากรควบคู่กับชุมชน พบว่า องค์ประกอบที่ 1 อธิบายได้ด้วยตัวชี้วัดสำคัญ 15 ตัวชี้วัด มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.411 ถึง 0.788 โดยตัวชี้วัดที่สามารถอธิบายด้านองค์ประกอบที่ 1 ที่สูงสุด ได้แก่ ปัจจัยด้าน ผู้บริหารมีเกณฑ์การประเมินผลงานของบุคลากรที่ชัดเจน (0.788) รองลงมาคือ ปัจจัยด้าน ผู้บริหารได้จัดทำคู่มือการทำงานและการประสานงานของบุคลากรไว้อย่างชัดเจน (0.776) และปัจจัยด้าน ผู้บริหารได้จัดทำคุณสมบัติประจำตำแหน่งของบุคลากร (0.709) ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้าย คือ ปัจจัยด้านชุมชนและครอบครัวมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร (0.411) องค์ประกอบนี้มีค่าความแปรปรวน (Eigenvalues) เท่ากับ 22.387 และค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance) เท่ากับ 47.632 แสดงว่าตัวชี้วัดทั้ง 15 ตัวชี้วัดเป็นตัวชี้วัดที่บรรยายองค์ประกอบนี้ได้ดีที่สุดและสามารถอธิบาย ความแปรปรวนองค์ประกอบที่ 1 ได้ร้อยละ 47.632 ซึ่งเมื่อเทียบค่า ความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) กับองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบแล้ว ด้านการบริหารพัฒนาและจัดการบุคลากรควบคู่กับชุมชน นี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 1

ผลการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 2 ด้านการประกันคุณภาพและพัฒนาสังคม พบว่า องค์ประกอบที่ 2 อธิบายได้ด้วยตัวชี้วัดสำคัญ 10 ตัวชี้วัด มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.727 ถึง 0.806 โดยตัวชี้วัดที่สามารถอธิบายด้านองค์ประกอบที่ 2 ที่สูงสุด ได้แก่ ปัจจัยด้าน ครูได้มีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนทุกปีการศึกษา (0.806) รองลงมาคือ ปัจจัยด้าน ครูและครูผู้ดูแลเด็กมีการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ทุกปีการศึกษา (0.794) และปัจจัยด้าน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการส่งเสริมด้านโภชนาการ (0.787) ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้าย คือ ปัจจัยผู้บริหารและคณะครูได้พัฒนาและระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกปี (0.727) องค์ประกอบนี้มีค่าความแปรปรวน (Eigenvalues) เท่ากับ 4.124 และค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance) เท่ากับ 8.775 แสดงว่าตัวชี้วัดทั้ง 10 ตัวชี้วัด เป็นตัวชี้วัดที่บรรยายองค์ประกอบนี้ รองลงมาที่สามารถอธิบาย ความแปรปรวนองค์ประกอบที่ 2 ได้ร้อยละ 8.775 ซึ่งเมื่อเทียบค่า ความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) กับองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบแล้ว ด้านการประกันคุณภาพและพัฒนาสังคมนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 2

ผลการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 3 พบว่า องค์ประกอบที่ 3 ด้านความพร้อมของสถานที่ และโครงสร้างการดำเนินงาน อธิบายได้ด้วยตัวชี้วัดสำคัญ 9 ตัวชี้วัด มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.429 ถึง 0.706 โดยตัวชี้วัดที่สามารถอธิบายด้านองค์ประกอบที่ 3 ที่สูงสุด ได้แก่ ปัจจัยด้าน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีจำนวนบุคลากรครบตามโครงสร้างที่วางไว้ (0.706) รองลงมาคือ ปัจจัยด้าน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคู่มือความปลอดภัย ที่แสดงขั้นตอนการอพยพ (0.673) และปัจจัยด้าน บุคลากรทุกคนได้ผ่านการทดสอบทางจิตวิทยาว่าพร้อมสำหรับการสอนหรือดูแลเด็กเล็ก (0.598) ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้าย คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีตู้ยา และเครื่องเวชภัณฑ์สำหรับปฐมพยาบาลครบถ้วน (0.429) องค์ประกอบนี้มีค่าความแปรปรวน (Eigenvalues) เท่ากับ 1.906 และค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance) เท่ากับ 4.056 แสดงว่าตัวชี้วัดทั้ง 9 ตัวชี้วัด เป็นตัวชี้วัดที่บรรยายองค์ประกอบนี้รองลงมาที่สามารถอธิบาย ความแปรปรวนองค์ประกอบที่ 3 ได้ร้อยละ 4.056 ซึ่งเมื่อเทียบค่า ความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) กับ องค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบแล้ว ด้านความพร้อมของสถานที่และโครงสร้างการดำเนินงาน นี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 3

ผลการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 4 พบว่า องค์ประกอบที่ 4 ด้านการสร้างเครือข่ายความรู้ ในองค์กร อธิบายได้ด้วยตัวชี้วัดสำคัญ 5 ตัวชี้วัด มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.429 ถึง 0.706 โดยตัวชี้วัดที่สามารถอธิบายด้านองค์ประกอบที่ 4 ที่สูงสุด ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหารผู้ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรส่วน ปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน (0.758) รองลงมาคือ ปัจจัยด้าน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้เสริมสร้างความเข้มแข็ง (0.694) และปัจจัยด้าน คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความเข้าใจ (0.65) ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้าย คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (0.529) องค์ประกอบนี้มีค่าความแปรปรวน (Eigenvalues) เท่ากับ 1.193 และค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance) เท่ากับ 2.538 แสดงว่าตัวชี้วัด 5 ตัวชี้วัด เป็นตัวชี้วัดที่บรรยายองค์ประกอบนี้รองลงมาที่สามารถอธิบาย ความแปรปรวนองค์ประกอบที่ 3 ได้ร้อยละ 4.056 ซึ่งเมื่อเทียบค่า ความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) กับ องค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบแล้ว ด้านการสร้างเครือข่ายความรู้ในองค์กร นี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 4

ผลการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 5 พบว่า องค์ประกอบที่ 5 ด้านการสร้างเครือข่ายความรู้ ในชุมชน อธิบายได้ด้วยตัวชี้วัดสำคัญ 5 ตัวชี้วัด มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.429 ถึง 0.706 โดยตัวชี้วัดที่สามารถอธิบายด้านองค์ประกอบที่ 5 ที่สูงสุด ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหารได้จัดทำวิสัยทัศน์ และพิจารณาคัดเลือกบุคลากรไว้อย่างชัดเจน (0.629) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านผู้บริหารมีนโยบายการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ชัดเจน (0.608) และปัจจัยด้าน ชุมชนและครอบครัว มีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์การเรียนรู้ (0.598) ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้าย คือ ชุมชนและครอบครัวมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ด้านวิชาการ) (0.511) องค์ประกอบนี้มีค่าความแปรปรวน (Eigenvalues) เท่ากับ 1.127 และค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance) เท่ากับ

2.398 แสดงว่าตัวชี้วัดทั้ง 5 ตัวชี้วัด เป็นตัวชี้วัดที่บรรยายองค์ประกอบนี้รองลงมาที่สามารถอธิบาย ความแปรปรวนขององค์ประกอบที่ 5 ได้ร้อยละ 2.538 ซึ่งเมื่อเทียบค่า ความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) กับ องค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบแล้ว ด้านการสร้างเครือข่ายความรู้ในชุมชนนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 5

ผลการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่ 6 พบว่า องค์ประกอบที่ 6 ด้านการสร้างเครือข่ายความรู้ โดยองค์การภาครัฐ อธิบายได้ด้วยตัวชี้วัดสำคัญ 3 ตัวชี้วัด มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.429 ถึง 0.706 โดยตัวชี้วัดที่สามารถอธิบายด้านองค์ประกอบที่ 6 ที่สูงสุด ได้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน (0.697) รองลงมาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบและกิจกรรมความร่วมมือ (0.579) และส่วนลำดับสุดท้าย คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม (0.532) องค์ประกอบนี้มีค่าความแปรปรวน (Eigenvalues) เท่ากับ 1.102 และค่าร้อยละของความแปรปรวน (Percentage of Variance) เท่ากับ 2.344 แสดงว่าตัวชี้วัดทั้ง 3 ตัวชี้วัด เป็นตัวชี้วัดที่บรรยาย องค์ประกอบนี้รองลงมาที่สามารถอธิบาย ความแปรปรวนขององค์ประกอบที่ 3 ได้ร้อยละ 2.344 ซึ่งเมื่อเทียบค่า ความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalues) กับองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า ตัวชี้วัดการศึกษาในครั้งนี้นับตั้งแต่การทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Review of Related Literature and Research) การศึกษาการพัฒนาความเป็นไปได้ในการพัฒนาตัวชี้วัดโดยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เมื่อพิจารณาผลการวิจัยพบว่า สามารถตอบคำถามการวิจัยทั้ง 2 ข้อ โดยคำถามการวิจัย 1.การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามกรอบแผนยุทธศาสตร์ชาติ ในจังหวัดนนทบุรี เป็นอย่างไร 2.การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดนนทบุรี ควรเป็น อย่างไร และจากผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับดีมาก จากผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก มีการพัฒนาตัวชี้วัดอย่างเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง โดยเก็บข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณอย่างเหมาะสม จึงส่งผลให้ได้ตัวชี้วัดอย่างแท้จริง ประกอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อนำมาประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ได้ดำเนินการเก็บจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ที่เป็นนักวิชาการด้านการศึกษา จำนวน 2 คนเป็นผู้บริหารที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 400

จากผลการศึกษาทั้งหมด 47 ตัวชี้วัด ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตจังหวัดนนทบุรี โดยใช้เทคนิค การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ประเภทการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) โดยใช้วิธีสกัดองค์ประกอบแบบวิธีประกอบหลักองค์ประกอบ (Principal Components Factoring) ได้องค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ซึ่งด้านที่ 1 สอดคล้องกับชะบาไพโร แสงชมพู (2559 : 1-19) กลุ่มตัวอย่าง บุคลากรขององค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 351 คน พบว่ามีสภาพและปัญหาทางด้านการบริหาร จัดการไม่มากนัก ผู้ให้ข้อมูลที่มีความแตกต่างกันทางด้านตำแหน่งหน้าที่ และวุฒิทางการศึกษา จะมองเห็นถึง สภาพปัญหาและลักษณะของปัญหาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแตกต่างกัน ส่วนผู้ที่ทำงานในเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลจะมองสภาพปัญหาและลักษณะของปัญหาไม่แตกต่างกัน และ กฤษณา สวัสดิ์ชัย (2550 : 5) ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลต้นธงจังหวัดลำพูน ผลการวิจัย พบว่า ชุมชนได้รับรู้ปัญหาในการจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ติดตามการวางแผนการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ติดตามสอบถามปัญหาที่เกิดขึ้น ประสานงานเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ช่วยเหลือด้านแรงงานในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บริจาคสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ขวัญกำลังใจแก่ครูพี่เลี้ยงเด็กและติดตามผลการ ดำเนินงานภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แต่ไม่มีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากรให้ความรู้เสริม ประสบการณ์แก่เด็ก และเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

องค์ประกอบที่ 2 สอดคล้องกับไพบุลย์ แจ่มพงษ์ (2557 : 125-134) ศึกษากลุ่มตัวอย่าง หัวหน้ากองการศึกษาหรือ นักวิชาการศึกษาหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก รวม 111 คน พบว่า สภาพการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการบริหารงบประมาณ รองลงมา คือด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงาน ตามลำดับ นิชกานต์ นันทาลิต (2558 : 84-102) ศึกษากลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้อำนวยการกองการศึกษาและ หัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์ ครูผู้ดูแลเด็กและผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก รวมทั้งสิ้นจำนวน 197 คน และผู้เชี่ยวชาญ ที่ใช้ในการจัดสนทนากลุ่ม จำนวน 9 คน พบว่า การบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมาก รองลงมา ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก และด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ตามลำดับ

องค์ประกอบที่ 3 สอดคล้องกับจิตติรัตน์ แห่ยงบุตรดา (2554 : 163-172) ได้ศึกษาจากกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มพนักงาน ส่วนท้องถิ่น และกลุ่มครูผู้ดูแลเด็ก จำนวนรวมทั้งสิ้น 126 คน พบว่าโดยภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับ “ปานกลาง” พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับ “ปานกลาง” 3 ด้าน คือด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และการประชาสัมพันธ์ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ยกเว้นด้านวิชาการและการจัดประสบการณ์แก่เด็ก ด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับ “น้อย”

องค์ประกอบที่ 4 สอดคล้องกับนิชกานต์ นันทาลิต (2558 : 84-102) พบว่า การศึกษาปัญหาและสาเหตุของปัญหาการดำเนินงานของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ เพื่อศึกษาความรู้ก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการ ปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดจันทบุรีใน ด้านพัฒนาการของเด็กก่อนวัยเรียนด้านความรู้เกี่ยวกับการ ประเมินพัฒนาการของเด็กก่อนวัยเรียน ด้านความรู้เกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนเด็กก่อนวัยเรียน และด้านความรู้เกี่ยวกับการสร้าง สัมพันธระหว่างบ้านศูนย์และชุมชนเพื่อประเมินผลการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อ ส่งเสริมการปฏิบัติงานของผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วน ตำบลในจังหวัด จันทบุรีในด้านหลักสูตรด้านการจัดกิจกรรมและด้านการบริหารจัดการจากการศึกษาพบว่าการ จัด กิจกรรมควรจะมีการเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้านทั้งในด้านของความเหมาะสมของสถานที่อุปกรณ์ ระยะเวลาความสอดคล้องของเนื้อหาในกิจกรรมกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมและกิจกรรมรวมถึงผู้นำ กิจกรรมด้วย เพราะสิ่งเหล่านี้จะเป็นสิ่งที่เอื้อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดความพอใจและสามารถพัฒนา ความรู้ความสามารถได้ อย่างเต็มประสิทธิภาพผู้จัดกิจกรรมผู้นำกิจกรรมที่จะนำเอากิจกรรมการศึกษา นอกระบบโรงเรียนนี้ไปใช้ควร คำนึงถึงลักษณะและประเภทของกิจกรรมที่จะช่วยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เกิดการพัฒนาความรู้ความสามารถ หลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมซึ่งควรสอดคล้องกับลักษณะของ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานของ ผู้ดูแลเด็กดังกล่าวนี้สามารถพัฒนาความรู้ในด้านความรู้ เกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ก่อนวัยเรียนและด้านความรู้เกี่ยวกับการประเมินพัฒนาการของเด็ก ก่อนวัยเรียนเป็นอย่างมากจึงกล่าวได้รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเหมาะสมกับผู้ดูแล เด็กที่ต้องการการ พัฒนาความรู้ในด้านความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กก่อนวัยเรียนและด้าน ความรู้ เกี่ยวกับการประเมินพัฒนาการของเด็กก่อนวัยเรียน

องค์ประกอบที่ 5 สอดคล้องกับชะบาไพร แสงชมพู (2559 : 1-19) พบว่า ในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ต้องมีการวางแผนล่วงหน้า เพื่อให้การจัด กิจกรรมรวมกับเด็กเล็กเป็นไปอย่าง เหมาะสมกับพัฒนาการ การเรียนรู้ของเด็กเหมาะสมกับความ สนใจของเด็กและสอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย ไทบรรลุมผลตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้การสอนในระดับปฐมวัยจะไม่สอนเป็น รายวิชา แต่จะจัดในรูปแบบกิจกรรมบูรณาการ โดยให้เด็ก ได้เรียนรู้จากการเล่น ครูหรือผู้สอนต้องรู้หลัก ใน การเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ใน หลากหลายรูปแบบ เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ได้จริงอย่างมี ประสิทธิภาพ

องค์ประกอบที่ 6 สอดคล้องกับปรีศนิ เจริญใจ (2551 : 55) ศึกษาการพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กขององค์การบริหารส่วน ตำบลเทพเสด็จ อำเภอตอสะแกเขต จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การพัฒนาคุณภาพ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ พบว่า ประสิทธิภาพของการดำเนินงานศูนย์พัฒนา เด็กเล็กขององค์ การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จอยู่ในระดับมาก ทั้งความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ

ศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ และประชาชนที่อาศัยในตำบลเทพเสด็จในฐานะผู้ปกครองนักเรียน โดยในส่วนของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ ซึ่งประกอบไปด้วยผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภา คณะกรรมการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างองค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นที่ ตรงกันด้านบุคลากร ด้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและด้านผู้เรียน และประชาชนที่อาศัยในตำบลเทพเสด็จ ในฐานะผู้ปกครองนักเรียน มีความพึงพอใจในประสิทธิภาพของผู้เรียนในระดับมาก ด้านบุคลากร ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ดูแลเด็กควรได้รับการส่งเสริมให้ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีทางการศึกษาทุกคน เพื่อให้เกิดการยอมรับในคุณภาพของผู้สอน ด้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอนและการจัดทำระบบข้อมูลต่าง ๆ ในศูนย์เพื่อให้เกิดความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและเด็กนักเรียนสนใจที่เรียนหนังสือมากขึ้น และด้านผู้ เรียนควรที่จะเลือกสื่อและมีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กเล็กซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำกรอบแนวคิดและผลการศึกษาไปศึกษาต่อในสถานที่หรือศูนย์พัฒนาอื่น ๆ เพื่อยืนยันข้อมูลเชิงประจักษ์กับการศึกษานี้กับการศึกษาในอนาคต
2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบ หากมีการนำปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์ร่วมด้วยจะทำให้ยืนยันผลการศึกษามากขึ้น
3. การศึกษาครั้งนี้ศึกษาเพียงการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดท้องถิ่นใน ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้เขตจังหวัดนนทบุรี การเปลี่ยนศูนย์การศึกษา จังหวัด หรือ สถานที่ หรือกลุ่มตัวอย่างจะทำให้ขยายผลการศึกษามากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณา สวัสดิ์ชัย. (2550). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลต้นธง จังหวัดลาพูน*. การค้นคว้าแบบอิสระกศ.ม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิตติรัตน์ แห่ย์บุตตา. (2554). การบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพูจังหวัดขอนแก่น. *Journal of Education Khon Kaen University (Graduate Studies Research)*. 4 (5), 163-172.
- ชะบาไพร แสงชมพู. (2559). การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัด. *Local Administration Journal*. 9 (3), 1-19.

- นวลจันทร์ บุตตา. (2564). ชุดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ “โดยใช้สิ่งของใกล้ตัวเรียนรู้ควบคู่สนุก” สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 *ปัญญา*. 28 (1), 38-46.
- วนิดา รุ่งโรจน์สันติสุข และ ศันสนีย์ จะสุวรรณ. (2560). แนวทาง การ บริหาร จัดการ สภาพ แวดล้อม เพื่อ ส่งเสริม พัฒนาการ เด็ก ของ ศูนย์ พัฒนา เด็ก เล็ก จังหวัด ปทุมธานี. *รายงานการประชุม วิชาการ เสนอ ผลงาน วิจัย ระดับ ชาติ และ นานาชาติ*. 1 (8), 2093-2104.
- ณิกานต์ นันทาลิต. (2558). การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ เทิง จังหวัดเชียงราย. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ*. 8 (3), 84-102.
- ไพบูลย์ แจ่มพงษ์. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับกระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1. *Journal of Education Khon Kaen University (Graduate Studies Research)*. 8 (2), 125-134.
- ปรีศณี เจริญใจ. (2551). *การพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนา เด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ อำเภอ ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ รม. : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เชียงใหม่.
- Cattell, R. B. (1978). A check on the theory of fluid and crystallized intelligence with description of new subtest designs. *Journal of Educational Measurement*. 15 (3), 139-164.